

UDENRIGSMINISTERIET

Orientering om bæredygtighed i EU-New Zealand-handelsaftalen

Dato:
08-06-2023
Sagsnummer:
2015 – 37832

EU og New Zealand afsluttede forhandlingerne om en bilateral handelsaftale den 30. juni 2022. Teksten har siden gennemgået juridisk-teknisk gennemgang og oversættelse til EU's officielle sprog. Aftalen ventes at træde i kraft i 2024 efter ratifikation i hhv. EU og New Zealand. Den endelige aftaletekst kan tilgås på Kommissionens hjemmeside (link: [EU-New Zealand: Text of the agreement \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eu-ropa/eu-zealand-trade-agreement/)).

Aftalen med New Zealand åbner nye økonomiske muligheder, bidrager til øget modstandsdygtighed og diversificering samt styrker samarbejdet med en vigtig partner i Indo-Stillehavs-regionen. Hertil sætter aftalen den hidtil mest ambitiøse standard for bæredygtig udvikling ("*trade and sustainable development*", TSD) i EU's handelsaftaler, hvilket har været en dansk prioritet i forhandlingerne.

Aftalen er den første EU-handelsaftale, der afspejler Kommissionens nylige meddelelse om TSD ("*Handelspartnerskabernes styrke: Sammen om grøn og retfærdig vækst*" af 22. juni 2022). Herved bygges videre på indholdet i EU's partnerskabs- og samarbejdsaftale med New Zealand fra 2016 (link: [GEN \(europa.eu\)](https://ec.europa.eu/eu-ropa/eu-zealand-trade-agreement/)), som indeholder et kort afsnit vedr. samarbejde om handel og bæredygtig udvikling.

Aftalens væsentligste resultater inden for bæredygtighed er:

- Overholdelse af Parisaftalen udgør en essentiel aftaleklausul på lige fod med respekt for menneskerettigheder og ikke-spredning af masseødelæggelsesvåben. Ved alvorlige overtrædelser af et af disse elementer kan hele eller dele af aftalens bestemmelser i yderste instans suspenderes.
- TSD-kapitlet omfattes af aftalens generelle tvistbilæggelsesmekanisme, hvilket muliggør strengere respons ved overtrædelse. Der kan indføres handelssanktioner ved alvorlige brud på Parisaftalen og ILO's grundlæggende principper. Sanktionerne skal ses som en sidste udvej, hvis uoverensstemmelser ikke kan løses gennem dialog.
- Aftalen vil lette handel og investering i miljøvenlige varer, tjenesteydelser og teknologier, herunder vil tolden på en række grønne varer og tjenesteydelser bortfalde ved aftalens ikrafttrædelse.
- TSD-kapitlet inkluderer for første gang i en EU-handelsaftale bestemmelser om samarbejde i bilaterale og internationale fora fx WTO om reform af subsidier til fossile brændsler samt samarbejde om cirkulær økonomi, CO2-prissætning, skovrydning og beskyttelse af havmiljøet mv.
- Aftalen har et særskilt underkapitel om handel og ligestilling mellem kønnene, herunder styrkelse af kvinders økonomiske indflydelse.

- Aftalen styrker inddragelse af civilsamfundet.

Resultatet flugter med et fælles skriftligt indspil fra Danmark og andre medlemslande af 7. juli 2021 om prioriteter for forhandlingerne med New Zealand, der opfordrede Kommissionen til at efterstræbe et højt ambitionsniveau for bæredygtighed (en ”guldstandard”).

At TSD-forpligtelserne er så markante i aftalen, hænger sammen med, at der også fra New Zealands side var ønske om at anlægge et højt ambitionsniveau. Med andre handelspartnere kan – og forventeligt vil – forhandlingsresultaterne, herunder eksempelvis hvorvidt Parisaftalen udgør en essentiel klausul, være anderledes. Regeringens tilgang til bæredygtighed i handelsaftaler er, at ambitionsniveauet som udgangspunkt skal være højt, men også tilpasses til de enkelte forhandlingspartnere, så der findes en rimelig og realistisk landespecifik balance mht. at fremme bæredygtighed gennem handelspolitikken uden at overlæsse i en grad, der risikerer at underminere muligheden for overhovedet at indgå handelsaftaler med en række lande.